

● Så sent som i morse blev jag avbruten av en man. Ändå är jag ingen mes.

FEMINIST. – Under min uppväxt hade jag ingen tanke på att det skulle vara en begränsning att vara kvinna, säger Mia Fahlén, bröstcancerkirurg och ordförande i Kvinnliga läkares förening.

Männens värld råder fortfarande på kirurgerna

Mia Fahlén har fått Läkarförbundet att göra en omstart med jämställdheten. Även om det blivit bättre inom kirurgin återstår mycket.

Text: **Vivianne Sprengel** Foto: **Hanna Teleman/Bildbyrå**

Andelen kvinnor bland landets kirurger har passerat den magiska gränsen på 15 procent. Är en minoritet mindre än så måste den helt anpassa sig till majoriteten, enligt genusforskaren Charlotte Holgersson på Kungliga tekniska högskolan i Stockholm.

– När jag började var vi 12 procent och nu är vi uppe i 20 procent, säger Mia Fahlén, ordförande i Kvinnliga läkares förening, KLF.

Det betyder att kvinnliga kirurger numera kan stötta varandra och hjälpa varandra att ta plats i det dagliga jobbet. För det behövs, anser hon, fortfarande är det männen som styr och en könsmaktsordning som råder. Män talar högt, avbryter och lyssnar inte på kvinnor.

– Så sent som i morse blev jag avbruten av en man. Ändå är jag ingen mes, tänk hur det är att vara en 25-åring kvinna, säger Mia Fahlén, som arbetar som bröstcancerkirurg på Capio S:t Görans sjukhus i Stockholm.

Könsfördelningen inom olika specialiteter är viktig för läkaryrkets utveckling och för patienterna, anser hon. Nyligen fick hon och KLF klar-

tecken från Läkarförbundets fullmäktige till att följa upp den handlingsplan för jämställda specialitetsval som antogs 2008.

– Planen är mycket ambitiös med 13 olika delmål. Men dessvärre har den mest legat i byrålådan, berättar Mia Fahlén.

Traditioner styr fortfarande specialitetsval

Många unga läkare väljer specialitet på ungefär samma sätt som sina äldre kollegor. Inom de flesta barn- och ungdomsspecialiteterna, geriatriken och gynekologin överväger kvinnor. Bland kardiologer, kirurger och radiologer är männen fler än hälften.

– Mycket styrs fortfarande av traditioner. Det finns mycket att göra för att arbetsvillkoren ska bli jämställda, säger Mia Fahlén.

Handlingsplanen lägger ett tungt ansvar på lokalföreningarna inom Läkarförbundet. De ska bland annat förebygga diskriminering, främja jämställdhet, göra lönekartläggningar, löneförhandling och arbeta för genusneutrala arbetsvillkor.

Samtidigt har 19 av 28 läkarföreningar en man som ordförande.

– Många tycker säkert att Läkarförbundet gjort

KORT OM

Namn: Mia Fahlén.

Ålder: 53 år.

Yrke: Kirurg på Capio S:t Görans sjukhus.

Aktuell: Ordförande i Kvinnliga läkares förening som har fått igenom att Läkarförbundet ska göra en uppföljning av en handlingsplan om specialitetsval.

Gör i sommar: Agiterar i Almedalen. Bilar i Spanien med sambon.

sitt för jämställdheten i och med att vi har två kvinnliga ordföranden i rad. Men viktigast är ändå att arbetsvillkoren och lönerna blir jämställda.

Redan som AT får kvinnor lägre lön än männen och det följer med i hela yrkeslivet, enligt Mia Fahlén.

– Jag släpar fortfarande efter mina manliga kirurgkollegor trots att så lång tid gått sedan jag var hemma med mina barn. Mina söner är i 20-årsåldern.

Störst löneskillnad mellan privatanställda

Enligt Läkarförbundets lönestatistik har manliga AT-läkare en medianlön på 29 000 kronor i månaden, medan kvinnor stannar på 28 400 kronor. Endast i gruppen för de högsta cheferna tjänar kvinnor mer än män. Löneskillnaderna mellan könen är allra störst bland privat anställda läkare. Kvinnor där får 92 procent av männens löner.

– Jag tror att det kan bero på de flesta privatanställda läkarna är män och vana att ta för sig, säger hon.

De privata företagen har inte heller samma krav på sig utifrån att ha jämställda löner som landstingen.

Trots mansdominansen valde ändå Mia Fahlén kirurgin.

– Jag älskar att jobba med händerna och kirurgi är så roligt. Under min uppväxt hade jag ingen tanke på att det skulle vara en begränsning att vara kvinna. Trots att jag är feminist var jag naiv.

Hade då Mia Fahlén velat att hennes dotter blev kirurg, om hon haft en dotter?

– Ja, det är ett jätteroligt jobb. Även om det är tungt med allt nattarbete. ■